COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 25.4.2013
COM(2013) 240 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

referitor la punerea în aplicare de către statele membre a Directivei 2006/117/EURATOM a Consiliului privind supravegherea și controlul transferurilor de deșeuri radioactive și combustibil uzat

{SWD(2013) 150 final}

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

referitor la punerea în aplicare de către statele membre a Directivei 2006/117/EURATOM a Consiliului privind supravegherea și controlul transferurilor de deșeuri radioactive și combustibil uzat

CUPRINS

1. Introducere 4
1.1. Context 4
1.2. Cadrul legislativ 5
1.3. Principii generale de supraveghere și control al transferurilor 6
2. Punerea în aplicare a dispozițiilor generale 7
2.1. Transpunerea directivei 7
2.2. Formularul standard pentru supravegherea și controlul transferurilor 7
2.3. Autoritățile competente 7
2.4. Transmitere 8
2.5. Comitetul consultativ 8
2.6. Rapoartele periodice 8
3. Rapoartele statelor membre 9
3.1. Transferuri 9
3.2. Exporturi în afara Comunității 10
4. Concluzii 10

1. INTRODUCERE

Directiva 2006/117/Euratom a Consiliului[1] stabilește un sistem comunitar de supraveghere și control al transferurilor transfrontaliere de deșeuri radioactive și de combustibil nuclear uzat, cu scopul de a garanta o protecție adecvată a populației. Această directivă se aplică transferurilor transfrontaliere dacă țara de origine sau de destinație sau oricare dintre țările de tranzit este un stat membru al Comunității. Conform directivei, statele membre interesate trebuie informate cu privire la transferurile de deșeuri radioactive și de combustibil nuclear uzat care au ca destinație sau tranzitează teritoriul lor, acestea având obligația fie de a-și da acordul, fie de a motiva refuzul transferurilor respective.

Directiva prevede transmiterea de rapoarte periodice de către statele membre Comisiei și de către Comisie Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European. Scopul raportării este de a oferi o perspectivă utilă asupra autorizațiilor acordate în întreaga Comunitate și de a permite identificarea dificultăților de ordin practic cu care se confruntă statele membre la punerea în aplicare a dispozițiilor directivei, precum și a soluțiilor utilizate.

Acesta este primul raport al Comisiei privind punerea în aplicare a Directivei 2006/117/Euratom a Consiliului. Prezentul raport conține, pe lângă introducere:

– feedback privind punerea în aplicare a dispozițiilor generale (capitolul 4) ale directivei;

– o sinteză a informațiilor conținute în rapoartele privind punerea în aplicare a directivei, transmise de statele membre Comisiei. Aceste informații au fost stabilite prin consultare cu fiecare stat membru. Detalii cu privire la punerea în aplicare a directivei de către statele membre sunt prezentate în Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2013) 150.

Concluzia prezentului raport va oferi o perspectivă asupra provocărilor care necesită o atenție sporită și care vor fi abordate în strânsă cooperare cu Comitetul consultativ și cu statele membre.

1.1. Context

Toate statele membre ale UE produc deșeuri radioactive care rezultă din numeroase activități, cum ar fi producția de energie electrică în centrale nucleare și aplicațiile radioizotopilor în medicină, industrie, agricultură, cercetare și educație. De asemenea, din operarea reactoarelor nucleare rezultă combustibil uzat. Combustibilul uzat este combustibilul nuclear care a fost iradiat în miezul reactorului și ulterior eliminat definitiv din acesta. După descărcarea din miezul reactorului, combustibilul uzat este depozitat în bazine speciale aflate lângă reactor, pentru ca temperatura și nivelul inițial de radiații să scadă. Combustibilul uzat este apoi transportat, pe șosea, pe calea ferată sau pe mare, de la amplasamentul reactorului la un sit de stocare intermediară sau la o uzină de reprocesare în care va fi reprocesat.

Dintre cele douăzeci și șapte de state membre, paisprezece au reactoare nucleare în funcțiune, utilizate pentru producerea de energie, și alte două au reactoare nucleare în curs de dezafectare[2]. Majoritatea statelor membre au reactoare nucleare de cercetare.

---

[1] JO L 337, 5.12.2006, p. 21.

[2] Cele 14 state membre care au reactoare nucleare în funcțiune sunt: Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Țările de Jos, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia și Regatul Unit; Italia și Lituania au numai reactoare nucleare în curs de dezafectare.

Fiecare stat membru este pe deplin responsabil pentru alegerea sa în ceea ce privește politica națională de gestionare a deșeurilor radioactive și a combustibilului uzat. Combustibilul uzat poate fi considerat o resursă utilizabilă care se poate reprocesa sau poate fi destinat depozitării definitive, dacă se consideră deșeu radioactiv. Prin urmare, combustibilul uzat necesită o atenție deosebită. Indiferent de alegerea efectuată de statele membre în ceea ce privește gestionarea deșeurilor radioactive și a combustibilului uzat, sunt necesare operațiuni de transport al acestor materiale între statele membre, precum și către și dinspre Comunitate.

1.2. Cadrul legislativ

Operațiunile care intervin în transferurile de deșeuri radioactive sau de combustibil uzat sunt supuse unui număr de cerințe prevăzute de legislația comunitară[3] și de convențiile internaționale obligatorii[4], referitoare, în special, la transportul în siguranță al materialelor radioactive și la condițiile în care deșeurile radioactive sau combustibilul uzat se depozitează definitiv sau temporar în țara de destinație.

Legislația comunitară privind protecția sănătății lucrătorilor și a populației prevede că transferurile de deșeuri radioactive sau combustibil uzat între statele membre, precum și către sau dinspre Comunitate trebuie să fie supuse unui sistem comun obligatoriu de autorizare prealabilă. Acest sistem de autorizare prealabilă a transferurilor, instituit în 1992[5], a fost modificat în mod semnificativ în 2006, odată cu adoptarea Directivei privind supravegherea și controlul transferurilor de deșeuri radioactive și combustibil uzat, denumită în continuare „Directiva transferurilor”[6]. Dispozițiile directivei din 1992 trebuiau modificate ca urmare a experienței acumulate, precum și pentru a clarifica și a adăuga unele concepte și definiții, a aborda situațiile omise în trecut și a simplifica procedura existentă de transfer al deșeurilor radioactive între statele membre. Modificările erau necesare, de asemenea, pentru a garanta coerența cu alte dispoziții comunitare și internaționale și în special cu Convenția comună asupra gospodăririi în siguranță a combustibilului uzat și asupra gospodăririi în siguranță a deșeurilor radioactive, la care Comunitatea a aderat la 2 ianuarie 2006.

Obligațiile prevăzute de Directiva transferurilor nu aduc atingere dreptului statelor membre de a exporta combustibilul uzat în vederea reprocesării. Nicio dispoziție din directivă nu implică faptul că un stat membru de destinație trebuie să accepte transferurile de deșeuri radioactive și de combustibil uzat în vederea tratării finale sau a depozitării definitive, cu excepția cazului în care este vorba de un retransfer (returnare în țara de origine). Orice refuz al unor astfel de transferuri trebuie justificat pe baza criteriilor stabilite de directivă. De asemenea, Directiva transferurilor interzice exportul de deșeuri radioactive sau de combustibil uzat în țări din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) sau într-o țară terță care nu are resursele necesare pentru a gestiona deșeurile radioactive sau combustibilul uzat în condiții de siguranță.

Directiva 2011/70/Euratom a Consiliului[7], denumită în continuare „Directiva privind deșeurile”, recent adoptată, introduce condiții obligatorii suplimentare pentru transferurile de deșeuri radioactive, inclusiv de combustibil uzat considerat deșeu în cazul depozitării

---

3 În special, Directiva Consiliului din 13 mai 1996 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor prezentate de radiațiile ionizante, JO L 159, 29.6.1996, p. 1.

4 În special, Convenția comună a AIEA asupra gospodăririi în siguranță a combustibilului uzat și asupra gospodăririi în siguranță a deșeurilor radioactive.

5 Directiva 92/3/Euratom a Consiliului din 3 februarie 1992; JO L 35, 12.2.1992, p. 24.

6 Directiva 2006/117/Euratom a Consiliului din 20 noiembrie 2006 privind supravegherea și controlul transferurilor de deșeuri radioactive și combustibil uzat.

7 Directiva 2011/70/Euratom a Consiliului din 19 iulie 2011 de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive JO L 199, 2.8.2011, p. 48.

definitive. Principiul general stabilit la articolul 4 alineatul (4) din Directiva privind deșeurile prevede că deșeurile radioactive se depozitează definitiv în statul membru în care au fost generate, cu excepția cazului în care, la momentul transferului, a intrat în vigoare un acord între statul membru în cauză și un alt stat membru sau o țară terță, privind utilizarea unei instalații de depozitare definitivă din unul dintre aceste state. Un astfel de acord este însă supus, de asemenea, criteriilor stabilite de Comisie în conformitate cu articolul 16 alineatul (2) din Directiva transferurilor și cu dispozițiile Directivei privind deșeurile care prevăd, printre altele, că o astfel de instalație de depozitare definitivă trebuie să fie deja în funcțiune în condiții de siguranță la momentul transferului.

Directiva privind deșeurile nu afectează libertatea statelor membre de a accepta combustibil uzat sau deșeuri provenind din țări terțe în vederea procesării sau a reprocesării și de a le trimite înapoi în țara de origine. În mod similar, statele membre păstrează libertatea de a-și transfera deșeurile radioactive sau combustibilul uzat în vederea procesării sau a reprocesării, într-un alt stat membru sau într-o țară terță. În ambele cazuri, responsabilitatea ultimă pentru depozitarea definitivă sigură și responsabilă a acestor materiale, inclusiv a oricăror deșeuri reprezentând produse secundare, revine statului membru sau țării terțe din care materialele radioactive au fost expediate.

1.3. Principii generale de supraveghere și control al transferurilor

Un deținător[8] care intenționează să efectueze un transfer intracomunitar de deșeuri radioactive sau de combustibil uzat, ori să organizeze efectuarea unui astfel de transfer, trebuie să depună o cerere completată în mod corespunzător la autoritățile competente din statul membru de origine. O singură cerere poate acoperi mai multe transferuri, dacă acestea au aceleași caracteristici și dacă ruta (țări și frontiere traversate) și autoritățile competente sunt aceleași.

În cazul în care deșeurile radioactive sau combustibilul uzat urmează să fie importate în Comunitate, destinatarul trebuie să depună această cerere la autoritățile competente din statul membru de destinație. Dacă se efectuează un transfer dintr-un stat membru într-o țară terță, autoritățile competente din statul membru de origine trebuie să contacteze autoritățile competente din țara de destinație.

Transferul nu poate fi efectuat decât după ce autoritățile competente din țara de destinație și din toate țările tranzitate comunică aprobarea lor autorităților competente din țara de origine. Directiva transferurilor prevede, pentru comunicarea aprobării sau a refuzului, un termen de două luni de la data primirii cererii. Refuzul din partea unui stat membru de destinație sau de tranzit trebuie justificat pe baza legislației privind transferul și gestionarea deșeurilor radioactive și a combustibilului uzat sau pe baza legislației naționale, comunitare sau internaționale relevante, care se aplică transportului de materiale radioactive.

Autoritățile competente din statele membre de tranzit sau de destinație pot adăuga condiții privind transferul. Cu toate acestea, pentru transferurile în Comunitate, nu pot fi stabilite condiții mai stricte decât cele prevăzute de legislația națională a unui stat membru pentru transferul deșeurilor radioactive pe teritoriul său.

În sfârșit, dacă nu sunt îndeplinite condițiile care se aplică transferului sau dacă acesta nu poate fi finalizat, autoritățile competente din statul membru de origine trebuie să asigure preluarea înapoi de către deținător a deșeurilor radioactive sau a combustibilului uzat respectiv, cu excepția cazului în care se poate conveni asupra unui aranjament alternativ, sigur.

---

[8] „Deținător” înseamnă orice persoană fizică sau juridică responsabilă, înainte de efectuarea unui transfer de deșeuri radioactive sau de combustibil uzat, pentru materialele respective, în conformitate cu legislația națională aplicabilă, și care intenționează să efectueze un transfer către un destinatar.

2. PUNEREA ÎN APLICARE A DISPOZIȚIILOR GENERALE

2.1. Transpunerea directivei

Directiva transferurilor prevede că statele membre trebuie să asigure intrarea în vigoare înainte de 25 decembrie 2008 a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma directivei.

Deși majoritatea statelor membre au respectat acest termen, câteva state membre nu au transpus însă directiva în termen, iar Comisia a deschis împotriva acestora acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor. Statele membre respective au comunicat ulterior măsurile de transpunere a directivei, iar Comisia a fost în măsură să închidă aceste cazuri în a doua jumătate a anului 2009, cu excepția Greciei, care a comunicat măsurile sale de transpunere în septembrie 2010.

Transpunerea Directivei 2006/117/Euratom a Consiliului este finalizată de la sfârșitul anului 2010 și se poate considera că directiva este pusă în aplicare în toate statele membre ale UE.

2.2. Formularul standard pentru supravegherea și controlul transferurilor

Directiva transferurilor prevede utilizarea unui formular standard pentru toate transferurile care intră în domeniul său de aplicare. Ținând seama de experiența acumulată, o nouă Decizie a Comisiei de stabilire a formularului standard pentru supravegherea și controlul expedierilor de deșeuri radioactive și combustibil uzat a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, în aprilie 2008[9].

Pentru transferurile de deșeuri radioactive și de combustibil uzat (inclusiv de combustibil uzat destinat depozitării definitive și considerat, în consecință, deșeu), formularul standard include în anexa sa secțiuni privind: cererea de autorizare; confirmarea de primire a cererii; autorizarea sau refuzul transferului; descrierea încărcăturii/lista coletelor, precum și confirmarea de primire a transferului. Formularul standard cuprinde, de asemenea, o listă a cerințelor minime pentru o cerere completată în mod corespunzător.

În urma unei neconcordanțe între Directiva 2006/117/Euratom a Consiliului și Notele explicative la Decizia Comisiei C(2008)793 din 5 martie 2008 de stabilire a formularului standard pentru supravegherea și controlul expedierilor de deșeuri radioactive și combustibil uzat, prevăzut de Directiva 2006/117/Euratom a Consiliului (2008/312/Euratom), a fost publicată o rectificare în JO[10] cu scopul de a modifica textul în consecință.

Statele membre au raportat, de asemenea, unele dificultăți în utilizarea formularului standard. Detalii cu privire la această neconcordanță și la dificultățile întâmpinate sunt furnizate în Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2013) 150. Dificultățile respective vor fi urmărite de către Comitetul consultativ.

2.3. Autoritățile competente

Autoritățile competente sunt orice autorități care, în baza actelor cu putere de lege din țările de origine, de tranzit sau de destinație, sunt împuternicite să pună în aplicare sistemul de supraveghere și control al transferurilor de deșeuri radioactive sau de combustibil uzat. Pentru a facilita comunicarea cu Comisia, toate statele membre trebuie să furnizeze Comisiei informațiile necesare și datele de contact ale autorității sau autorităților lor competente.

Lista autorităților competente din statele membre poate fi accesată și prin intermediul site-ului web Europa al Comisiei Europene, la următoarea adresă:

---

[9] JO L 107, 17.4.2008, p. 32.

[10] JO L 343, 23.12 2011, p. 149.

http://ec.europa.eu/energy/nuclear/transport/shipment_directive_en.htm.

2.4. Transmitere

În temeiul articolului 19 din Directiva transferurilor, Comisia trebuie să stabilească recomandări pentru un sistem sigur și eficace de transmitere a documentelor și a informațiilor referitoare la dispozițiile directivei. Comisia trebuie, de asemenea, să stabilească și să mențină o platformă electronică de comunicare pentru indicarea datelor de contact ale autorităților competente din statele membre, a limbilor acceptate de autoritățile competente, precum și a tuturor condițiilor generale și a cerințelor suplimentare, dacă există, care trebuie îndeplinite pentru autorizarea transferurilor.

Recomandarea Comisiei pentru un sistem sigur și eficace de transmitere a documentelor și a informațiilor a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în iulie 2009[11].

În ceea ce privește platforma electronică, Comisia a creat un site web (a se vedea link-ul indicat mai sus) care conține toate informațiile relevante legate de Directiva transferurilor. Datele furnizate sunt, dacă este cazul, actualizate pe baza informațiilor transmise Comisiei de către fiecare stat membru în conformitate cu articolul 18 alineatul (2) din directivă.

2.5. Comitetul consultativ

În vederea îndeplinirii sarcinilor prevăzute de directivă, Comisia este asistată de un comitet cu caracter consultativ format din reprezentanți ai statelor membre. Prima reuniune s-a desfășurat în mai 2007, ocazie cu care a fost adoptat mandatul Comitetului consultativ, precum și programul de lucru al acestuia pentru anii următori. Au avut loc nouă reuniuni ale Comitetului, care au fost organizate și prezidate de un reprezentant al Comisiei.

Comitetul consultativ a emis avize cu privire la:

– stabilirea și utilizarea formularului standard;

– Recomandarea Comisiei privind criteriile aplicabile exportului de deșeuri radioactive și de combustibil uzat în țări terțe;

– Recomandarea Comisiei pentru un sistem sigur și eficace de transmitere a documentelor.

Avizele Comitetului au fost consemnate în procesele-verbale.

Conform experienței acumulate până în prezent, Comitetul consultativ reprezintă un instrument util și eficient, care permite schimbul de experiență atât între reprezentanții statelor membre, cât și între aceștia și Comisie.

2.6. Rapoartele periodice

Statele membre au obligația de a transmite Comisiei, pentru prima dată până la sfârșitul anului 2011 și, ulterior, la fiecare trei ani, un raport privind punerea în aplicare a Directivei transferurilor. Pe baza rapoartelor primite de la statele membre, Comisia a întocmit prezentul prim raport de sinteză către Parlamentul European, Consiliu și Comitetul Economic și Social European, cu scopul de a oferi o perspectivă utilă asupra autorizațiilor acordate în întreaga Comunitate, precum și informații despre dificultățile practice cu care se confruntă statele membre și despre soluțiile aplicate.

În conformitate cu articolul 20 și cu procedurile stabilite la articolul 21 din directivă, Comitetul consultativ a fost consultat cu privire la proiectul de raport și la documentul de

[11] JO L 177, 8.7.2009, p. 5.

lucru aferent. Nu au fost primite observații de fond din partea membrilor Comitetului consultativ. Observațiile s-au referit, în principal, la actualizarea datelor de contact.

Rapoartele trebuie să acorde o atenție deosebită cazurilor de retransferuri legate de transferurile neautorizate și de deșeurile radioactive nedeclarate (articolul 4 din directivă). În contextul acestui prim raport, Comisia nu a primit informații privind transferuri care intră sub incidența dispozițiilor articolului 4.

3. RAPOARTELE STATELOR MEMBRE

În vederea eficientizării procesului de raportare, Comisia a transmis tuturor statelor membre un model de raport cuprinzând două părți: prima parte conține informații privind punerea în aplicare a directivei și a doua parte conține informații privind transferurile. Toate statele membre au raportat Comisiei. Comisia a analizat informațiile furnizate și, după caz, a abordat împreună cu statele membre în cauză, la nivel bilateral, unele aspecte care au necesitat clarificări suplimentare. Principalele elemente din rapoartele statelor membre sunt sintetizate în prezentul raport. Detalii suplimentare sunt disponibile în Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

În general, statele membre nu au raportat probleme majore în punerea în aplicare a directivei. Unele state membre au exprimat însă preocupări legate de următoarele două aspecte:

– lipsa de armonizare în UE a nivelurilor sub care nu mai este necesară autorizarea deșeurilor radioactive conduce la posibilitatea ca unele materiale care conțin substanțe radioactive să fie puse în circulație într-un stat membru, în timp ce în alt stat membru sunt considerate încă deșeuri radioactive.

– transferurile transfrontaliere de deșeuri care conțin materiale radioactive naturale (deșeuri NORM[12]) și care nu provin din practicile autorizate, definite în prezent în normele de securitate de bază. Aceste tipuri de deșeuri sunt excluse din domeniul de aplicare al directivei, precum și din domeniul de aplicare al Directivei privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive[13].

Ambele aspecte vor fi mai profund examinate și se vor aborda în cadrul Comitetului consultativ.

3.1. Transferuri

Directiva transferurilor prevede că transferurile de deșeuri radioactive și de combustibil nuclear uzat între statele membre pot avea loc numai cu consimțământul prealabil în cunoștință de cauză al autorităților competente din toate statele membre implicate.

Dintre cele douăzeci și șapte de state membre, paisprezece au autorizat transferuri care intră în domeniul de aplicare al directivei. Numărul de autorizații este relativ mic. În perioada acoperită de prezentul raport, și anume 2008-2011, statele membre au raportat eliberarea a 161 de autorizații[14] în temeiul directivei. Un procent de 74 % dintre autorizații au fost acordate pentru transferuri de deșeuri, iar restul de 26 % pentru transferuri de combustibil nuclear uzat.

Majoritatea transferurilor au loc între statele membre. Informații mai detaliate sunt oferite în Documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

---

12 Materiale radioactive naturale (*Naturally Occurring Radioactive Materials* - NORM)

13 Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006.

14 Trebuie să se rețină faptul că unele autorizații sunt acordate pentru mai multe transferuri care urmează să se desfășoare pe o perioadă de timp ce poate depăși actuala perioadă de raportare.

3.2. Exporturi în afara Comunității

Fără a aduce atingere dreptului fiecărui stat membru de a-și stabili propria politică privind ciclul combustibilului uzat, după cum s-a menționat deja, Directiva transferurilor nu afectează dreptul unui stat membru de a exporta combustibil uzat în vederea reprocesării, ținând seama de principiile pieței comune nucleare, în special de libera circulație a mărfurilor în UE. Articolul 16 alineatul (1) din directivă indică însă în mod clar condițiile în care exporturile sunt interzise. Deosebit de importantă este precizarea că autoritățile competente din statele membre nu trebuie să autorizeze transferurile către o țară terță care nu are capacitatea administrativă și tehnică și nici cadrul de reglementare necesar pentru a gestiona deșeurile radioactive sau combustibilul uzat în condiții de siguranță, după cum prevede și Convenția comună.

În acest sens, cu participarea Comitetului consultativ în conformitate cu procedura stabilită la articolul 21 și ținând seama în mod corespunzător, printre altele, de normele de securitate relevante ale Agenției Internaționale pentru Energie Atomică (AIEA), Comisia a stabilit, în temeiul articolului 16 alineatul (2), criterii care facilitează verificarea de către statele membre a respectării cerințelor referitoare la export. Aceste criterii au fost publicate sub forma unei Recomandări a Comisiei în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene,* în decembrie 2008[15].

Numărul de autorizații de export în țări terțe raportat de statele membre rămâne relativ scăzut (17% din numărul total de autorizații raportat). 9 state membre au raportat un total de 28 de autorizații de export în afara UE, și anume în Rusia, China, Elveția, Japonia și SUA. Dintre autorizațiile respective, 16 priveau transferul de combustibil uzat în vederea reprocesării (6 autorizații pentru combustibil uzat provenind de la centrale nucleare) sau a reprocesării și stocării (10 autorizații pentru combustibil uzat provenind de la reactoare de cercetare). Restul de 12 autorizații au fost acordate pentru returnarea deșeurilor radioactive în țara de origine (și anume a deșeurilor radioactive rezultate din tratarea materialelor contaminate într-unul dintre statele membre).

Statele membre au raportat că transferurile și exporturile sunt supravegheate și controlate în conformitate cu procedurile și dispozițiile stabilite în Directiva transferurilor. Cu toate acestea, pe baza informațiilor furnizate, Comisia nu este în măsură să verifice dacă sunt pe deplin respectate toate criteriile referitoare la export prevăzute de Recomandarea Comisiei, în special dacă instalațiile de combustibil uzat din țările terțe se supun efectiv Acordului privind garanțiile al AIEA, în contextul semnării și ratificării Tratatului de neproliferare, precum și protocoalelor suplimentare aferente sau dacă sunt îndeplinite cerințele privind un nivel ridicat de securitate, astfel cum prevede Directiva privind deșeurile.

Comisia remarcă, de asemenea, în rapoartele statelor membre coerența globală și complementaritatea cu Rapoartele naționale prevăzute de Convenția comună asupra gospodăririi în siguranță a combustibilului uzat și asupra gospodăririi în siguranță a deșeurilor radioactive, întrucât aceste rapoarte descriu în principal cadrul juridic și responsabilitățile.

4. CONCLUZII

Directiva transferurilor a fost transpusă cu succes în toate statele membre ale UE. Dispozițiile generale ale directivei au fost puse în aplicare prin adoptarea și publicarea deciziei și a recomandărilor în domeniu ale Comisiei și prin înființarea Comitetului consultativ.

După evaluarea informațiilor furnizate de statele membre în primul exercițiu de raportare, Comisia ia notă de faptul că directiva este în prezent pe deplin pusă în aplicare și garantează o

[15] JO L 338, 17.12.2008, p. 69.

protecție adecvată a populației. Directiva furnizează un cadru bine structurat și operațional de supraveghere și control al transferurilor în toate statele membre, asigurând efectuarea transferurilor transfrontaliere de deșeuri radioactive și combustibil nuclear uzat numai cu consimțământul prealabil în cunoștință de cauză al autorităților competente din toate statele membre implicate.

Punerea în aplicare a Directivei transferurilor nu a provocat probleme majore. Aspectele referitoare la deșeurile NORM și la nivelurile de eliberare, în contextul transferului de deșeuri radioactive, au fost identificate și vor fi examinate mai profund de Comitetul consultativ instituit în temeiul directivei.

În ceea ce privește transferurile de deșeuri radioactive și de combustibil uzat, Comisia remarcă faptul că dispozițiile de drept intern existente, în special cele de punere în aplicare a Directivei de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția sănătății lucrătorilor și a publicului larg împotriva pericolelor prezentate de radiațiile ionizante, permit autorităților naționale competente să monitorizeze circulația acestor mărfuri pe teritoriul lor.

Acest raport oferă o primă perspectivă sintetică asupra autorizațiilor acordate în Comunitate în temeiul Directivei transferurilor. Numărul de autorizații de transfer este relativ mic și există o imagine clară a exporturilor în afara UE. Deși criteriile referitoare la export ale Comisiei sunt publicate numai ca recomandare, neavând caracter obligatoriu din punct de vedere juridic, alinierea practicilor statelor membre cu totalitatea criteriilor rămâne un aspect care va fi, de asemenea, abordat în continuare în strânsă cooperare cu Comitetul consultativ.

La punerea în aplicare a Directivei privind deșeurile, li se solicită statelor membre să ia decizii concrete pentru gestionarea în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului uzat. Acest fapt va avea la rândul său, cu siguranță, impact asupra transferurilor atât în interiorul UE, precum și către și dinspre UE. Rapoartele viitoare vor furniza, prin urmare, informații privind evoluția transferurilor de deșeuri radioactive și combustibil uzat.

În sfârșit, în cei trei ani la care se referă prezentul raport, nu a fost raportat niciun accident care să fi condus la eliberarea de substanțe radioactive în mediul înconjurător și să fi implicat deplasări naționale sau transfrontaliere de deșeuri radioactive sau de combustibil uzat.